

บทที่ 1



บทนำ

## ความสำคัญและความเป็นมาของปัญหา

การศึกษาเป็นกระบวนการที่สำคัญยิ่งในการพัฒนาคน ให้มีคุณภาพ และมีความสามารถที่จะปรับตัวอย่างรู้เท่าทันการเปลี่ยนแปลงต่าง ๆ ที่จะเกิดขึ้นในอนาคต จากการประชุมเมื่อวันที่ 5-9 มีนาคม 2533 เป็นการประชุมระดับโลกเรื่อง การศึกษาเพื่อปวงชน ณ โรงแรมแอมบาสเดอร์ซีดี หาดจอมเทียน จังหวัดชลบุรี ได้ให้ความสนใจกับประกาศปฏิญญาโลกว่าด้วยการศึกษาเพื่อปวงชน มุ่งเน้นให้ทุกประเทศดำเนินการสนองตอบความต้องการการเรียนรู้ขั้นพื้นฐานด้วยการระดมใช้สรรพกำลังและทรัพยากรที่มีอยู่ให้เกิดประโยชน์สูงสุด โดยเน้นประชากรกลุ่มเป้าหมายที่ด้อยโอกาสทั้งด้านเศรษฐกิจและสังคม ประเทศไทยได้ดำเนินการสอดคล้องกับปฏิญญาโลกดังกล่าวแล้วตั้งแต่ปี พ.ศ. 2529 รัฐบาลเริ่มให้ความสนใจ และกำหนดเป็นนโยบายทางด้านจัดการศึกษาเพื่อยกระดับการศึกษาขั้นพื้นฐานของประชาชนให้สูงขึ้นอย่างทั่วถึงในแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติทุกฉบับ (สำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ, 2533 )

สำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ ได้รับความเห็นชอบจากคณะรัฐมนตรีในคราวประชุมเมื่อวันที่ 22 พฤษภาคม 2533 ให้มีการขยายโอกาสการศึกษาภาคบังคับต่อไปอีก 3 ปี ได้ดำเนินการคัดเลือกโรงเรียนเข้าโครงการนำร่องขยายโอกาสทางการศึกษาในปีการศึกษา 2533 จำนวน 119 โรงเรียน และเมื่อคราวประชุมคณะรัฐมนตรีในวันที่ 14 พฤษภาคม 2534 ได้มีมติเห็นชอบให้กระทรวงศึกษาธิการดำเนินการขยายการศึกษาไปสู่ส่วนภูมิภาคในลักษณะของการกระจายอย่างทั่วถึง โดยให้สำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ เปิดสอนระดับมัธยมศึกษาตอนต้นในโรงเรียนประถมศึกษา ตามโครงการนำร่องขยายโอกาสการศึกษาภาคบังคับเพิ่มเติมปีละประมาณ 1,000 ห้องเรียน/โรงเรียน ตั้งแต่ปีการศึกษา 2534 เป็นต้นไป สำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติได้เปิดสอนระดับมัธยมศึกษาตอนต้นมาตั้งแต่ปีการศึกษา 2533 ซึ่งในปีการศึกษา 2537 มีโรงเรียนใน

ความรับผิดชอบทั้งสิ้น 4,323 โรง มีนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น จำนวน 350,407 คน (สำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ, 2537)

นโยบายดำเนินงานโครงการขยายโอกาสทางการศึกษาในความรับผิดชอบของ สำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ กำหนดไว้ในข้อ 3 คือ เร่งพัฒนาการจัด กระบวนการบริหาร กระบวนการเรียนการสอน และกระบวนการนิเทศติดตามผล เพื่อ ส่งเสริมพัฒนาคุณภาพชีวิตของนักเรียนให้มีความรู้ ความสามารถ และทักษะพื้นฐาน โดย เน้นการพัฒนาทักษะด้านอาชีพให้สามารถพึ่งตนเองได้ ตลอดจนมีคุณธรรม จริยธรรม และ ตระหนักในคุณค่าของภูมิปัญญาชาวบ้าน (สำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ, 2534)

จากการที่สำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติได้จัดการเรียนการสอน ตามหลักสูตรมัธยมศึกษาตอนต้น พุทธศักราช 2521 (ฉบับปรับปรุง พ.ศ. 2533) นับว่าเป็น ภารกิจที่เพิ่มเข้ามาในโรงเรียนประถมศึกษา ซึ่งดำเนินการสอนมาแล้วเป็นเวลา 4 ปี การดำเนินการดังกล่าวจะบรรลุตามจุดหมายของหลักสูตรที่วางไว้หรือไม่ขึ้นอยู่กับ การพัฒนา กระบวนการสำคัญสามกระบวนการพร้อม ๆ กัน ไปคือ กระบวนการบริหาร กระบวนการ เรียนการสอน และกระบวนการนิเทศการศึกษา ในช่วงที่ผ่านมากการนิเทศการศึกษาในระดับ มัธยมศึกษาตอนต้นของศึกษานิเทศก์มีน้อยมาก สาเหตุอาจจะมาจากงานวิชาการในระดับมัธยม ศึกษาดอนต้นเป็นงานใหม่ที่ศึกษานิเทศก์สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ ยังไม่ได้รับการพัฒนาเพิ่มพูนประสบการณ์อย่างทั่วถึง จึงขาดความมั่นใจในการนิเทศ เพื่อพัฒนา คุณภาพการศึกษาในระดับมัธยมศึกษาตอนต้น

กระบวนการนิเทศการศึกษาเป็นกระบวนการหนึ่งที่ยอมรับกันว่ามีความสำคัญต่อการ พัฒนาพฤติกรรมการสอนของครูผู้สอน สำหรับบุคลากรที่ทำหน้าที่นิเทศการศึกษาโดยตรงก็คือ ศึกษานิเทศก์ จากรายงานการติดตามผลและแนะนำการใช้หลักสูตรระดับมัธยมศึกษาของ กรมสามัญศึกษา (2528) พบว่า สาเหตุหนึ่งที่ทำให้การเรียนการสอนรายวิชาต่าง ๆ ไม่บรรลุ

วัตถุประสงค์ของหลักสูตร ส่วนใหญ่เกิดจากพฤติกรรมการสอนของครู ซึ่งครูเป็นจำนวนมาก ยังไม่เปลี่ยนแปลงพฤติกรรมการสอน การที่ครูไม่เปลี่ยนพฤติกรรมการสอนนั้น ศึกษานิเทศก์ จะต้องเข้าไปให้คำแนะนำ ช่วยเหลือ ดังนั้นศึกษานิเทศก์จึงเป็นผู้ที่มีบทบาทสำคัญที่จะทำให้ การเรียนการสอนประสบความสำเร็จ ดังคำกล่าวของ วิจิตร ศรีสะอ้าน (2514 อ้างถึงใน พงษ์ศักดิ์ บัวหิวด, 2532) ได้กล่าวว่า "ครูคือหัวใจของการพัฒนาการศึกษาทั้งมวล ถ้าครู อยู่ในสภาพคือพัฒนาได้หรือไม่ก็อย่าหวังเลยว่าเขาจะพัฒนาไปได้" ประสิทธิภาพของการจัดการศึกษานั้นขึ้นอยู่กับคุณภาพและสมรรถภาพของศึกษานิเทศก์ ในการนิเทศ การศึกษาคั้งที่ บรรจง ชูสกุลชาติ (2531) กล่าวว่า ภารกิจหลักของศึกษานิเทศก์คือการพัฒนา และส่งเสริมงานวิชาการ สอดคล้องกับสมชัย วุฒิปรีชา (2532) กล่าวว่า ศึกษานิเทศก์จะ ก้าวหน้าได้ต้องพัฒนาตนเอง เพราะศึกษานิเทศก์เป็นผู้นำทางวิชาการ ต้องมีความรู้ ความ สามารถทางด้านงานวิชาการเป็นอย่างดี มิฉะนั้นจะแนะนำครูได้อย่างไร และสัมพันธ์ ทองสัมคร (2536) กล่าวว่า การกระจายอำนาจทางการศึกษา กระทรวงศึกษาธิการมีนโยบายที่จะ กระจายอำนาจทางการจัดการศึกษาลงไปสู่ระดับจังหวัด อำเภอ และโรงเรียน ผู้มีบทบาท อย่างมากในการจัดการศึกษาต่อไป คือศึกษานิเทศก์ โดยความเป็นจริงแล้วผู้ที่เป็นศึกษานิเทศก์ นั้นจะต้องเป็นผู้ที่มีความกระตือรือร้นที่จะแสวงหาความรู้เกี่ยวกับวิชาชีพของตนอยู่ตลอดเวลาและ สม่ำเสมอ จะต้องพัฒนาตนเองและพัฒนางานที่รับผิดชอบให้มีคุณภาพยิ่งขึ้น ซึ่งก่อ สวัสดิพานิชย์ (2534) กล่าวว่าไว้ว่า ศึกษานิเทศก์เป็นบุคคลสำคัญที่จะทำให้คุณภาพการศึกษาดีหรือไม่ดี ถ้าจะปรับปรุงการศึกษาแล้วให้พัฒนาที่ศึกษานิเทศก์และผู้บริหาร เป็นขั้นต้นเสียก่อน ถ้ามีการ ประกาศใช้หลักสูตรใหม่คนที่ทำให้ครูปฏิบัติตามหลักสูตรอย่างได้ผลดีคือ ศึกษานิเทศก์และ ผู้บริหาร สำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ คำนึงถึงเรื่องกลุ่มทักษะภาษา ไทยในระดับประถมศึกษาและคิดถึงเรื่องการปรับปรุงคุณภาพการศึกษาในระดับมัธยมศึกษาตอน ต้น คนที่จะช่วยได้ดีที่สุดคือศึกษานิเทศก์ การสอนในระดับมัธยมศึกษาตอนต้น จะมีวิธีการ และหลักการสอนที่แตกต่างกับระดับประถมศึกษาเป็นอย่างมาก เพราะการสอนในระดับ มัธยมศึกษาตอนต้นเริ่มมีการเลือกเรียนว่าจะเรียนต่อหรือเรียนเพื่อเพิ่มพูนทักษะและความรู้ เพื่อนำไปใช้ประกอบอาชีพ ศึกษานิเทศก์จะต้องรู้เรื่อง และติดตามการเรียนการสอนของครู การเรียนการสอนตามหลักสูตรเท่านั้นไม่เพียงพอ ควรมีกิจกรรมเสริมหลักสูตร กิจกรรมนอก

หลักสูตร จะต้องมีการปรับให้เหมาะสมกับสภาพท้องถิ่น สอดคล้องกับ ไพฑูรย์ สินลาวัฒน์ (2536) ที่กล่าวว่า การเป็นศึกษานิเทศก์ไม่ใช่ที่เราเก่งกว่าเขาแต่เราคือส่วนที่เติมเต็มในส่วนที่ขาดไปในการจัดการเรียนการสอน เพราะจะมีประโยชน์กับเขามาก ( ปรีชา นิพนธ์พิทยา, 2536)

ดังนั้นการที่ศึกษานิเทศก์ จะนิเทศการศึกษาให้มีประสิทธิภาพ จึงจำเป็นต้องมีการพัฒนาตนเองให้เกิดความงอกงามในวิชาชีพอยู่เสมอ แต่เนื่องจาก ศึกษานิเทศก์มีคุณวุฒิ ประสบการณ์การทำงาน สภาพภาพส่วนบุคคล พื้นฐานการศึกษาที่ได้รับ ตลอดจนสภาพแวดล้อมในการปฏิบัติงานที่แตกต่างกัน ประกอบกับสภาพของสังคมไทยมีการพัฒนาและเปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็ว อันเนื่องมาจากความเจริญก้าวหน้าทางด้านวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี ก่อให้เกิดความรู้และแนวคิดใหม่ ๆ ที่เกี่ยวกับการจัดการเรียนการสอนของครูที่ได้รับการพัฒนาศึกษาค้นคว้าเพิ่มขึ้นตลอดเวลา จึงเป็นการสมควรที่ศึกษานิเทศก์ทุกคนจะได้ตระหนักและสำนึกในหน้าที่ความรับผิดชอบด้วยการพัฒนาตนเองให้มีความรู้ ความสามารถในด้านต่าง ๆ ให้ทันกับการเปลี่ยนแปลงนั้น แต่ในการพัฒนาศึกษานิเทศก์ให้ได้ผลนั้นต้องเกิดจากความต้องการของศึกษานิเทศก์ที่จะพัฒนาตนเองเป็นสำคัญ ดังนั้นการวิจัยเพื่อทราบความต้องการพัฒนาตนเองของศึกษานิเทศก์ครั้งนี้จะเป็นข้อมูลเบื้องต้นสำหรับหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ได้จัดดำเนินการเพื่อพัฒนาศึกษานิเทศก์ให้สอดคล้องกับความต้องการได้

ในช่วงที่ผ่านมา การจัดการศึกษาในโรงเรียนที่เปิดสอนตามโครงการขยายโอกาสทางการศึกษามุ่งเน้นทางด้านปริมาณเป็นสำคัญ แต่ความเป็นจริงแล้วคุณภาพการศึกษาเป็นหัวใจสำคัญของการจัดการศึกษามาโดยตลอด และในแผนการศึกษาแห่งชาติ พุทธศักราช 2535 ได้วางหลักการและความมุ่งหมายไว้อย่างชัดเจนว่ามุ่งยึดถือการพัฒนาบุคคลใน 4 ด้าน คือ ด้านปัญญา ด้านจิตใจ ด้านร่างกาย และด้านสังคมให้สมดุลกันโดยเปิดโอกาสให้เรียนรู้เพื่อพัฒนาตนเองอย่างเหมาะสมกับวัย และได้กำหนดแนวทางการพัฒนาคุณภาพการศึกษาไว้ในแนวนโยบายการศึกษาและแนวทางการจัดการศึกษางานวิชาการระดับมัธยมศึกษาตอนต้นที่เปิดสอนในโรงเรียนประถมศึกษา ถือว่าเป็นภารกิจ



ใหม่ที่เพิ่มเข้ามาในการนิเทศการศึกษาของศึกษานิเทศก์ การนิเทศการศึกษามีประสิทธิภาพ ศึกษานิเทศก์ต้องพัฒนาตนเองเกี่ยวกับงานวิชาการระดับมัธยมศึกษาตอนต้นให้มีความรู้ ความสามารถในการให้คำแนะนำ การให้ความช่วยเหลือในการจัดการเรียนการสอนในโรงเรียน ประถมศึกษาที่เปิดสอนระดับมัธยมศึกษาตอนต้น เพื่อพัฒนาคุณภาพให้เป็นที่ไปตามจุดหมายของ หลักสูตร

สำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติได้กำหนดจุดมุ่งหมายของการนิเทศ การศึกษาไว้ดังนี้ (สำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ, 2534)

1. เพื่อส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพ และมาตรฐานการศึกษาของโรงเรียนในความ รับผิดชอบของงานสำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ

2. เพื่อแก้ปัญหา ให้ความร่วมมือ และให้คำปรึกษาแก่ผู้บริหาร ผู้สอน และบุคลากร ของโรงเรียน ในสังกัดคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ ในการดำเนินงานจัดการเรียน การสอนให้เป็นที่ไปตามหลักสูตร ให้บรรลุจุดมุ่งหมายตามที่กำหนดไว้ในหลักสูตรและนโยบาย ของสำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ

3. เพื่อพัฒนาวิศวกรรมเทคโนโลยี รูปแบบการเรียนการสอน และการจัดการเรียน การสอนตามหลักสูตร ให้มีประสิทธิภาพ ตลอดจนพัฒนาหลักสูตรและสื่อการเรียนการสอนให้ เหมาะสม และสอดคล้องกับความต้องการของท้องถิ่น

4. เพื่อพัฒนาบุคลากรในโรงเรียนสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษา แห่งชาติ ให้มีความรู้ ทักษะ และประสบการณ์อันจำเป็นในการจัดการเรียนการสอน และ สามารถแก้ปัญหาที่จะเกิดขึ้นจากการดำเนินงานดังกล่าวได้ รวมทั้งให้มีขวัญกำลังใจในการ ดำเนินงานตามบทบาทหน้าที่ให้บรรลุวัตถุประสงค์ตามนโยบายของสำนักงานคณะกรรมการการ ประถมศึกษาแห่งชาติ

5. เพื่อให้คำปรึกษาและประสานงานทางวิชาการแก่สำนักงานคณะกรรมการการ ประถมศึกษาแห่งชาติ สำนักงานการประถมศึกษาจังหวัด หรือสำนักงานการประถมศึกษา กรุงเทพมหานคร สำนักงานการประถมศึกษาอำเภอและกิ่งอำเภอ และโรงเรียนสังกัด สำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ หรือหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ตลอดจนองค์การ ระหว่างประเทศ

6. เพื่อประสานงาน และให้ความร่วมมือกับสำนักงานศึกษาธิการเขต สำนักงานศึกษาธิการจังหวัด และสำนักงานศึกษาธิการอำเภอ ดำเนินโครงการและงานพัฒนาต่าง ๆ ที่กระทรวงและการมอบหมายไปยัง เขตการศึกษาจังหวัด อำเภอ/กิ่งอำเภอ

วไลรัตน์ บุญสวัสดิ์ (2536) ได้ให้รายละเอียดเกี่ยวกับจุดมุ่งหมายของการนิเทศการศึกษาไว้ว่า การนิเทศการศึกษานั้น มีจุดมุ่งหมายที่จะพัฒนาคน พัฒนาครู ช่วยเหลือครูให้มีความรู้ความสามารถในการพัฒนางานด้านหลักสูตร การจัดการเรียนการสอน การศึกษาช่วยประสานงานและความร่วมมือให้เกิดความเข้าใจอันดีระหว่างหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง นอกจากนี้ยังจะสร้างความมั่นคงในอาชีพครู สร้างสรรค์กำลังใจให้แก่ครู เพื่อจะได้ร่วมมือกันพัฒนาเด็กเรียนให้เกิดพัฒนาการตามความมุ่งหมายของการศึกษา

จากสภาพปัญหาและความสำคัญในการปฏิบัติงานนิเทศการศึกษาของศึกษานิเทศก์ ซึ่งเคยปฏิบัติการศึกษาเฉพาะในระดับประถมศึกษา กอปรกับประสบการณ์ในการนิเทศงานวิชาการในระดับมัธยมศึกษาตอนต้นยังมีน้อย การพัฒนาตนเองเกี่ยวกับงานวิชาการระดับมัธยมศึกษาตอนต้นของศึกษานิเทศก์ที่จะพัฒนาคุณภาพในการนิเทศการศึกษาให้มีประสิทธิภาพเป็นไปตามจุดมุ่งหมายของการนิเทศการศึกษา และจุดหมายของหลักสูตรจึงเป็นสิ่งจำเป็นอย่างยิ่ง ผู้วิจัยในฐานะที่เป็นศึกษานิเทศก์ ซึ่งเกี่ยวข้องโดยตรงกับการพัฒนาคุณภาพการศึกษา เห็นว่าการศึกษาค้นคว้าความต้องการพัฒนาตนเองของศึกษานิเทศก์เกี่ยวกับงานวิชาการระดับมัธยมศึกษาตอนต้น โดยเฉพาะอย่างยิ่งศึกษานิเทศก์สำนักงานการประถมศึกษาจังหวัด ศึกษา นิเทศก์อำเภอ/กิ่งอำเภอ ในภาคเหนือ ซึ่งมีสภาพพื้นที่ทางภูมิศาสตร์แตกต่างจากภาคอื่น ๆ ทั้งในด้านขนบธรรมเนียม ประเพณี วัฒนธรรม ภาษา การประกอบอาชีพ และความเป็นอยู่ นอกจากนี้ยังมีความหลากหลายในเรื่องของเผ่าพันธุ์ของประชากรในภูมิภาคนี้อีกด้วย ซึ่งสิ่งเหล่านี้นับว่าเป็นตัวแปรที่สำคัญในการจัดการศึกษา รวมทั้งการนิเทศการศึกษา ผู้วิจัยจึงมีความสนใจที่จะศึกษาความต้องการพัฒนาตนเองของศึกษานิเทศก์สำนักงานการประถมศึกษาจังหวัด ศึกษา นิเทศก์สำนักงานการประถมศึกษาอำเภอ/กิ่งอำเภอ เกี่ยวกับงานวิชาการระดับมัธยมศึกษาตอนต้นในโรงเรียนโครงการขยายโอกาสทางการศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานคณะกรรมการ

การประถมศึกษาแห่งชาติ ในภาคเหนือ ทั้งนี้เพื่อเป็นการศึกษาสภาพปัจจุบัน ปัญหา และความต้องการ ซึ่งจะเป็นแนวทางในการพัฒนาศึกษานิตศกั ได้ตรงตามความต้องการต่อไป

#### วัตถุประสงค์การวิจัย

1. เพื่อศึกษาความต้องการพัฒนาตนเองของศึกษานิตศกัเกี่ยวกับงานวิชาการระดับมัธยมศึกษาตอนต้นในโรงเรียนโครงการขยายโอกาสทางการศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ ในภาคเหนือ
2. เพื่อศึกษาวิธีการพัฒนาตนเองของศึกษานิตศกัเกี่ยวกับงานวิชาการระดับมัธยมศึกษาตอนต้น ในโรงเรียนโครงการขยายโอกาสทางการศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ ในภาคเหนือ

#### ขอบเขตของการวิจัย

1. ประชากร ประชากรในการวิจัยครั้งนี้ได้แก่ ศึกษานิตศกัสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัด ศึกษานิตศกัสำนักงานการประถมศึกษาอำเภอ/กิ่งอำเภอ สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ ในจังหวัด อำเภอ/กิ่งอำเภอที่มีโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษาขั้นพื้นฐาน ในภาคเหนือ ปีการศึกษา 2537 จำนวน 2 เขตการศึกษา ประกอบด้วย เขตการศึกษา 7 และ เขตการศึกษา 8 ประกอบด้วย 16 จังหวัด ดังนี้ เชียงราย เชียงใหม่ พะเยา แพร่ น่าน ลำปาง ลำพูน แม่ฮ่องสอน อุดรดิตถ์ พิษณุโลก เพชรบูรณ์ นิจิตร กำแพงเพชร สุโขทัย ตาก และนครสวรรค์ รวมจำนวนศึกษานิตศกั 798 คน

2. ขอบเขตที่ศึกษา ในการวิจัยครั้งนี้มุ่งศึกษาความต้องการและวิธีการพัฒนาตนเองของศึกษานิตศกั เกี่ยวกับงานวิชาการระดับมัธยมศึกษาตอนต้น โดยศึกษาแนวปฏิบัติเกี่ยวกับนโยบาย เป้าหมาย และการดำเนินงานด้านวิชาการของสำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ (2534) และขอบข่ายงานวิชาการของสำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ (2532) ดังมีประเด็นที่สำคัญได้แก่

1. นโยบาย เป้าหมาย และการดำเนินงานด้านวิชาการในโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษาขั้นพื้นฐาน

2. งานหลักสูตรและการนำหลักสูตรไปใช้
3. งานการเรียนการสอน
4. งานสื่อการเรียนการสอน
5. งานวัด และประเมินผล
6. งานห้องสมุด
7. งานนิเทศการศึกษา
8. งานด้านการวางแผนงานวิชาการในโรงเรียนและกำหนดวิธีดำเนินงาน
9. งานส่งเสริมการสอน
10. งานประชุมอบรมทางวิชาการ

#### ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

1. สำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ สามารถนำผลการวิจัยไปใช้เป็นแนวทางในการวางแผนพัฒนาศึกษานิเทศก์จังหวัด อำเภอและกิ่งอำเภอ เกี่ยวกับงานวิชาการระดับมัธยมศึกษาตอนต้นในโรงเรียนโครงการขยายโอกาสทางการศึกษาขั้นพื้นฐาน

2. สำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดในเขตการศึกษา 7 8 สามารถนำผลการวิจัยไปใช้เป็นแนวทางในการวางแผนพัฒนาศึกษานิเทศก์จังหวัด อำเภอและกิ่งอำเภอ เกี่ยวกับงานวิชาการระดับมัธยมศึกษาตอนต้นในโรงเรียนโครงการขยายโอกาสทางการศึกษาขั้นพื้นฐาน

#### คำนิยามศัพท์ที่ใช้ในการวิจัย

ความต้องการพัฒนาตนเอง หมายถึง ความต้องการของศึกษานิเทศก์ในการพัฒนา ด้านงานวิชาการระดับมัธยมศึกษาตอนต้นในโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษาขั้นพื้นฐาน เพื่อนำไปใช้ในเทศการศึกษา



งานวิชาการระดับมัธยมศึกษาตอนต้น หมายถึง งานวิชาการ ตามกรอบการวิจัย ประกอบด้วย นโธบาส เป้าหมาย การดำเนินงานด้านวิชาการในโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษาขั้นพื้นฐาน งานหลักสูตรและการนำหลักสูตรไปใช้ งานการเรียนการสอน งานสื่อการเรียนการสอน งานวัดและประเมินผล งานห้องสมุด งานนิเทศการศึกษา งานด้านการวางแผนและกำหนดวิสัยดำเนินงาน งานส่งเสริมการสอน งานประชุมอบรมทางวิชาการ

โรงเรียนโครงการขยายโอกาสทางการศึกษาขั้นพื้นฐาน หมายถึง โรงเรียนประถมศึกษา ที่เปิดสอนระดับมัธยมศึกษาตอนต้น ตามโครงการขยายโอกาสทางการศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ ในภาคเหนือ

ศึกษานิเทศก์ หมายถึง ศึกษานิเทศก์สำนักงานการประถมศึกษาจังหวัด ศึกษานิเทศก์สำนักงานการประถมศึกษาอำเภอ/กิ่งอำเภอ ในจังหวัด อำเภอ/กิ่งอำเภอ ที่มีโรงเรียนประถมศึกษาเปิดสอนระดับมัธยมศึกษาตอนต้น ตามโครงการขยายโอกาสทางการศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติในภาคเหนือ ปีการศึกษา 2537

ภาคเหนือ หมายถึง พื้นที่ที่แบ่งตามเขตภูมิศาสตร์ จัดเป็น 2 เขตการศึกษา คือ เขตการศึกษา 7 ได้แก่ นครสวรรค์ ตาก พิจิตร โลกเก่าแพงเพชร สุโขทัย อุตรดิตถ์ เพชรบูรณ์ พิจิตร เขตการศึกษา 8 ได้แก่ เชียงราย เชียงใหม่ ลำปาง ลำพูน แพร่ น่าน แม่ฮ่องสอน พะเยา